Caspari Center

NYHETER

Fra daglig leder

Elisabeth E. Levy

Kjære partnere og støttespillere av Caspari-senteret

Dagene blir lengre og varmere, og mandeltrærne står i blomst i Israel.

Hvert år blomstrer mandeltrærne tidlig om våren på bar kvist. Det hebraiske ordet for mandeltre kan også oversettes med "Våketreet", på hebraisk *Etz haShaked* (Jer 1,11). Det er et ordspill med neste vers i Jer 1,12 som sier "For jeg vil våke over mitt ord og sette det i verk". Vi på Caspari-senteret venter på og jobber for å se Guds ord gi nytt liv til mennesker i Israel.

Spirende trær og blomster vitner om nytt liv, de er tegn på oppstandelse. Med dette nyhetsbrevet ønsker vi å takke dere, våre lesere, for all støtte og ønsker dere en velsignet påske - både kristen og jødisk, alt etter eget ønske og tradisjon.

Måtte Israels Gud gi dere liv.

Lager messiansk liturgi

Ingjerd Våge
Volontør

Lederne på Caspari-senteret Elisabeth Levy og Alec Goldberg deltar i utviklingsarbeidet.

Alec Goldberg, hvorfor trenger den messinske bevegelsen en liturgi?

De fleste menighetene i den messianske bevegelsen har mye til felles med frie, evangeliske og karismatiske kirker der det er fri bønn og moderne lovsang. På en måte er også dette en form for liturgi. Likevel har flere og flere, de siste årene, begynt å se verdien av en mer tradisjonell gudstjeneste der det i større grad er sturktur og faste bønner.

Hvorfor?
I Israel bruker vi ofte uttrykket *balagaan* når noe mangler orden og sturktur, noe som er karakteristisk for mange områder i vår kultur. Med mye *balagaan* i samfunnet generelt er det forståelig at folk som er trette av dette, ikke ønsker å ha det slik også når de kommer sammen til gudstjeneste. En annen grunn kan være ønsket om å finne sine røtter. Både jødedom og tradisjonell kristendom er liturgiske. Siden den messinaske bevegelsen har en unik forbindelse med den tidlige jødiske bevegelsen av Jesus-troende, er det naturlig at messianske jøder i dag tar tilbake en form for litugisk samling og livsstil som karakteriserte den første generasjonen av Yeshua-etterfølgere.

Hva er viktig når man lager en slik liturgi?
Det første som er viktig å si er at vi ikke utvikler liturgien med stor L, men *en* liturgi. Vi er ikke et rabbinsk råd, en gruppe kardinaler eller et annet organ med autoritet. Vi er en gruppe som prøver å stimulere til teologisk refleksjon, vi vil tilby en liturgi som kan forkastes, brukes som den er eller den kan utvikles videre. Vi ønsker at liturgien skal reflektere det jødiske ved å tro på Yeshua og få frem rikdommen i de tradisjonelle jødiske bønnene. Samtidig er det visse elementer av messiansk tilbedelse som ikke er til stede, i hvertfall ikke tydelig, i en vanlig gudstjeneste i synagogen. Disse elementene er det nødvendig å låne fra kristne kilder.

Hvem vil utvikle liturgien og hvilke teologiske kvalifikasjoner har medlemmene av gruppen?

Arbeidsguppen består av David Pileggi, prest og leder av Christ Church i Jerusalem, Boaz Michael, direktør for organisasjonen First Fruits of Zion, Yoel Ben David, som arbeider for Jews for Jesus, Elisabeth Levy, leder for Caspari-senteret og meg selv. Da Elisabeth og jeg diskuterte mulige kandidater, var det naturlig å spørre Ben David fordi menigheten han er en del av, Immanuel kirken i Tel Aviv, tidligere har uttrykt ønske om en messiansk liturgi. Michael og Pileggi representerer på sin side både den jødiske og den kristne tradisjonen. I samarbeid med disse håper vi å utvikle en liturgi som kan reflektere det beste fra begge tradisjoner.

Hvor er dere i prosessen nå?
Vi er i oppstartsfasen og har kun møttes et par ganger.

Hvilke rolle spiller Caspari-senteret i arbeidet?
Vi tilrettelegger og er aktivt med i hver fase. Vi håper å publisere liturgien som en brosjyre og gjøre den tilgjengelig for alle messianske menigheter.

Messianske jøder på jakt etter identitet

Anne-Mette Ladegaard
Volontør

Opp igjennom historien har kirken og synagogen vært enige om at man ikke kan tro på Jesus og være jøde samtidig. Alexander Goldberg, Israels-direktør ved Caspari-senteret, forteller i denne artikkelen om gleder og utfordringer for den messianske bevegelsen I Israel.

De største gledene
- Den største gleden er den økende åpenheten for evangeliet i det israelske samfunnet generelt. Dette skjer sakte, men sikkert. Bare på de tolv årene jeg har bodd i Israel kan jeg se en endring, sier Goldberg.
Han synes også det er gledelig at den messianske bevegelsen vokser. Ifølge en undersøkelse utført av ansatte ved Caspari-senteret i 1999, besto den messianske bevegelsen da av rundt 5.000 mennesker. Selv om det ikke er gjennomført en ny undersøkelse siden den gang, antar Goldberg at det i dag er minst 10.000 - 15.000 messianske jøder i Israel.

- Nye menigheter blir startet opp og etablerte menigheter fortsetter å vokse. I tillegg får flere pastorer teologisk opplæring og bevegelsen får hjelp til å modnes.

Identitetsproblemer
Likevel er en av de mange utfordringene den messianske bevegelsen møter i dag, problemer med å finne sin egen identitet. I nesten 2.000 år har det vært nesten umulig å være jøde og tro på Jesus samtidig.

- En måte messianske jøder møter denne flere tusen år gamle konsensusen på, er å vise til det faktum at de første etterfølgerne av Jesus var jøder, sier Goldberg.

Penger fra utlandet
En annen utfordring, i følge Goldberg, er pengestøtte fra utlandet. Den støtten kan skape problemer for de lokale menighetene. Han tror at mange personer, kirker og misjonsorganisasjoner, med utgangspunkt i et ønske om å velsigne det jødiske folket, gir penger som kan føre til økonomisk avhengighet.

- Selv om støtten kan hjelpe økonomisk, kan det også skape usunne allianser og relasjoner som svekker oss, forklarer han og fortsetter:

- Det er selvsagt ikke noe i veien med å støtte en god sak, og det bør vi alle gjøre. De ulike menighetene har også forskjellige behov. I en oppstartsfase, når man starter en menighet, kan økonomisk støtte utenfra være bra, men i det lange løp er det godt for en menighet at medlemmene selv finansierer driften, sier Goldberg.

- Disse støttespillerne, som mener det beste, kan kanskje bruke ressursene sine på en annen måte. I noen tilfeller er det bedre å gi den sultne en fiskestang i stedet for en fisk, mener Goldberg.

Forfølgelse
En tredje utfordring er motstanden messianske jøder møter fra ortodoks jødedom.

- Selv om Israel er et demokrati, er det ikke et feilfritt demokrati, sier Goldberg og legger til:

- Messianske jøder kan møte diskriminering på ulike måter og tidvis opplever våre ledere reel forfølgelse.

- Hvordan møter vi så slike utfordringer? Mister vi frimodigheten vår på grunn av frykt eller står vi oppreist? Inngår vi kompromisser på tvers av vår overbevisning i håp om å bli akseptert og for å få fred? Eller står vi på vårt, betaler prisen og tåler motgangen når det er nødvendig?

- Disse spørsmålene er utfordrende og trenger et svar, sier Goldberg.
De messianske jødene skiller seg ut, både i det jødiske samfunnet og i den universelle kirke. Mitt spørsmål blir da: Hvem i dagens kirke kan være rollemodeller som inspirerer oss, og viser oss hvordan vi skal leve med undertrykkelse og forfølgelse?

Kurs for danske teologistudenter

David Serner
Leder for internasjonale studier

I januar hadde Caspari-senteret gleden av å være medarrangør for et ti-dagers kurs for teologi-studenter fra MF-Aarhus i Danmark. Kurset inneholdt både undervisning og sigthseeing i Israel. Studentene ble i hovedsak guidet av Bodil Skjøtt, tidligere leder for internasjonale studier ved Caspari-senteret, nå generalsekretær i Den Danske Israelsmisjonen og NT-professor Morten Hørning.

Israels historie, geografi og folk gir en unik mulighet til å forstå teologi, misjon og interreligøs dialog. Alle forelesningene ble holdt ute i felten og vi fikk mange gode diskusjoner og refleksjoner rundt tema som evangeliet, korsfestelsen, rettferdiggjørelse og mer.

En student sa det på følgende måte: "Dette kurset har gitt meg en mer utvidet forståelse av Bibelen og hvordan evangeliet kan forstås inn i vår kultur i dag". Her på Caspari-senteret er vi glade for å kunne bidra til kurs som motiverer studenter til å lese evangeliet inn i ulike kontekster og som åpner folks øyne for den jødiske Jesus og våre jødiske røtter. Vi håper Herren vil fortsette å åpenbare seg for dem og for oss.

media review

Caspari Center utgir en ukentlig oppsummering av artikler skrevet i den israelske pressen som omtaler messianiske jøder, jødisk-kristne relasjoner, misjonsarbeid og kristne i Israel. For å motta "Media Review" gratis (på engelsk) send e-post til subscriptions@caspari.com eller register deg på vår nettside: http://caspari.com/new/index.php?/Resources/media-review.html

Kristne i Israel

Yediot Ahronot; Israel Hayom; Haaretz (English and Hebrew); HaModia; Globes; The Jerusalem Post, January 18; The Jerusalem Post, January 21; Yediot Yerushalayim, January 22, 2016

Budskapet "Død over de kjetteriske fiendene av Israel", "Kristne til helvete", og andre hatefulle ytringer var sprayet på veggen til kirken Dormition Abbey i Gamlebyen i Jerusalem. Det latinske patriarkatet har senere kommet med følgende uttalelse, "Budskapet er ikke bare imot Jesus Kristus, men oppfordrer til vold mot kristne. (...) Hvor lenge skal vi tåle slikt hærverk?" Israels statsminister Benjamin Netanyahu, refererte til hendelsene i det ukentlige regjeringsmøtet og sa: "Disse handlingene fortjener enhver fordømmelse. (...) Israel skal være en plass der både kristne og alle andre religioner har trosfrihet".

Paven og Vatikanet

Maariv, January 17; Yediot Ahronot; Israel Hayom; Haaretz (English and Hebrew), January 18, 2016

Søndag 17. januar besøkte Pave Frans Den store synagogen i Roma. Under besøket fordømte paven alle former for religiøs vold, og særlig alle former for antisemittisme. Han kalte jødene for de kristnes eldre bror, og deltok i en stående applaus for Holocaust-overlevende som var til stede i salen.

Bønne-emner: *Vær med å be for:*

- ***Jesus the Jew-kurset i april.***
- ***De kommende Sabbat-skole-seminarene i Haifa og Netanya.***
- ***Prosessen med å velge nye volentører for neste høst.***
- ***Nye kollegaer som begynner i løpet av våren og sommeren.***

Andakt

Michelle Van Loon
Administrator, USA.

Å se etter smutthull

Men han ville rettferdiggjøre seg selv og spurte Jesus:
"Hvem er så min neste?"
Luk 10,29

Omlag fire hundre år før Jesus ble født bestemte en jødisk prest, ifølge en tradisjon, at han ønsket å gifte seg med en ikke-jødisk kvinne.

Konsekvensen av valget ble at han mistet sin stilling og løsningen ble noe mange ledere med respekt for seg selv ville valgt: Han startet sin egen, religøse retning.

Etterfølgerne hans, samaritanerne, levde som en ekskludert gruppe i det jødiske samfunnet i Israel. Noen ganger var det konflikter mellom de to grupperingene, og på ett tidspunkt vanæret samaritanerne templet i Jerusalem. Samaritanerne gikk helhjertet inn for å være annerledes. Jødene på sin side, fant det enklest og tryggest å holde seg på lang avstand fra dem.

Så når Jesus blir spurt av en jødisk religiøs leder, som er på jakt etter smutthull i Jesu lære, kunne han ikke ha valgt et mer sjokkerende eksempel.

"Hvem er min neste?" spør en av de religiøse lederne Jesus. Hvor lite kunne man gjøre og likevel være rettferdig fremfor Gud? I Lukas 10,25-37 kan man lese hele samtalen.

Jesus svarer med å fortelle en historie hentet fra et av de farligste stedene man kjente til. Nemlig den bratte, ugjestmilde veien fra Jerusalem til Jeriko hvor det ofte var farlige kriminelle. I historien som Jesus forteller, blir en mann ranet, slått i bakken og forlatt for å dø. Hendelsen kunne vært hentet fra virkeligheten.

Deretter beskriver Jesus hvordan to religiøse jødiske ledere reagerer når de oppdager denne nakne, blodige mannen som var i ferd med å dø. De som hørte Jesus fortelle, visste at om man berørte mannen, ble man uren.

Likevel er det verd å merke seg at det i Torahen finnes renselse for dem som blir urene. Hvis de religiøse lederne virkelig hadde ønsket å stoppe opp for å hjelpe, kunne de ha gjort det. Men de ville ikke.

Når Jesus så introduserer dem for en uren samaritan, som gjør det de religiøse lederne ikke ville, må det ha overrasket dem som hørte på.

Samaritaneren viste omsorg for den sårende med både tid og penger.

Flere av oss ser kanskje for oss denne samaritaneren som en speidergutt som bare gjorde dagens gode gjerning. Men i virkeligheten, når samaritaneren renset sårene til denne fremmede, bandasjerte ham, tok ham med til et herberge der de kunne pleie ham og betalte regningen, prøvde han ikke å gjøre seg fortjent til en utmerkelse for sin gode gjerning. Det står at han fikk "inderlig medfølelse med han".

Jesus ville at hans tilhørere skulle forstå at dette er slik Guds kjærlighet viser seg. Måtte det også bli sagt om hver enkelt av oss at vi er gode samaritanere som kjennetegnes av kjærlighet for dem som ikke alltid passer inn i våre miljøer og menigheter.

Caspari Center • for bibelske og jødiske studier • לליקודי המקרא והיהדות • מרכז כספרי
55 HaNevi'im St., PO Box 46, Jerusalem 9100001, Israel • Telefon: +972 2-6233926 • Faks: +972 2-6251933 • E-post: caspari@caspari.com • www.caspari.com
Vårt USA-kontor: *PO Box 147, Wheaton, IL 60189 USA • Telefon: +1 630-668-3328 • Faks: +1 630-668-6473 • E-post: caspariUSA@caspari.com*

Utruster Hans folk til tjeneste så Messias' kropp bygges opp. Ef 4,12

Ønsker du mer informasjon om Caspari Center og vårt arbeid ta kontakt: E-post: caspari@caspari.com, nettside: www.caspari.com. Du kan støtte vårt arbeid gjennom forbønn, volontørtjeneste og gaver. Send din gave til Den Norske Israelsmisjon, kontonr.: 3000.15.24425 (merk "Gave - Caspari")